

**ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΤΗΣ VELLUM ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛ-
ΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ Η ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

**«Vellum Certificate in Teaching Greek as a Second or Foreign Lan-
guage»**

SYLLABUS

Vellum Global Educational Services

Έκδοση 3.0

Πνευματικά Δικαιώματα

Το παρόν έγγραφο αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Vellum Global Educational Services και όλα τα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα και προστατευμένα από την Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή του σχετικού εγγράφου, είτε μέρους είτε όλου, χωρίς την έγγραφη έγκριση της Vellum Global Educational Services. Η διάθεσή του επιτρέπεται μόνο ως αυτούσιου και για ενημερωτικούς σκοπούς.

Αποκήρυξη Ευθυνών

Η Vellum Global Educational Services προετοιμάζοντας το παρόν σχήμα πιστοποίησης και διενεργώντας συστηματικούς ελέγχους ώστε να καλύπτει την εγκυρότητα του περιεχομένου του, καμία ευθύνη δεν φέρει για οποιαδήποτε ζημία προκύψει από την χρήση του παρόντος είτε κατά τμήμα είτε κατά όλο.

Το περιεχόμενο του παρόντος είναι δυνατόν να τροποποιηθεί ή καταργηθεί όποτε κριθεί απαραίτητο και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση.

Εξεταστέα Ύλη

Η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται στο δικτυακό τόπο της Vellum Global Educational Services, www.vellum.org.gr, ο οποίος είναι και ο μόνος που αναγνωρίζεται από την εταιρεία ως σημείο ενημέρωσης των ενδιαφερομένων.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 «Πιστοποιητικό της Vellum στη Διδακτική και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας»

Το παρόν Πιστοποιητικό επικυρώνει το επαγγελματικό επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων των κατόχων του στον τομέα της Διδακτικής και Διδασκαλίας της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας.

Ο διδάσκων της ελληνικής είναι το άτομο που σχεδιάζει, οργανώνει για να διεξάγει προγράμματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς εφήβους ή ενήλικες, καθώς και αξιολογεί τη γλωσσική τους επάρκεια, χρησιμοποιώντας σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους, που στοχεύουν στην ανάπτυξη τόσο των Βασικών Διαπροσωπικών Επικοινωνιακών Δεξιοτήτων όσο και στην ανάπτυξη της Γνωστικής Ακαδημαϊκής Γλωσσικής Ικανότητας των μαθητών. Είναι το άτομο που εξειδικεύεται σε θέματα μεθοδολογίας, διδακτικών προσεγγίσεων και διαχείρισης πολυπολιτισμικών τάξεων για όλα τα επίπεδα ελληνομάθειας.

Το πιστοποιητικό αξιολογεί δεξιότητες σχετιζόμενες με τη Διδακτική και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας, έτσι όπως αυτή ορίζεται και λειτουργεί στα πλαίσια του σχετικού εθνικού νομοθετικού πλαισίου.

Για την κτήση του πιστοποιητικού ο υποψήφιος καλείται να εξεταστεί απαντώντας σε τριάντα (30) ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών. Η διάρκεια εξέτασης ορίζεται στα 45 λεπτά και το ποσοστό επιτυχίας σε 70%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

2.1 Σκοπός

Σκοπός του Πιστοποιητικού είναι να αξιολογήσει και να πιστοποιήσει τις ειδικευμένες γνώσεις των υποψηφίων αναφορικά με την Διδακτική και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας. Ειδικότερα, οι αξιολογούμενες δεξιότητες των υποψηφίων σχετίζονται με τα παρακάτω αντικείμενα:

- Θεωρητικές και Μεθοδολογικές Αρχές της Επικοινωνιακής Προσέγγισης (ΕΠ)-Διδακτικές Εφαρμογές
- Γλωσσολογικές Θεωρίες και Εφαρμογές τους στη Διδακτική της Γλώσσας
- Ιστορία και Εξέλιξη της Ελληνικής Γλώσσας
- Γλώσσα-Κοινωνία-Επικοινωνία
- Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Διδασκαλία Γλώσσας
- Η Ελληνική ως 2η Γλώσσα - Παρουσίαση Εκπαιδευτικού Υλικού Μιλώ και Γράφω Ελληνικά
- Εκπαιδευτική και Διαπολιτισμική Επάρκεια και Ετοιμότητα των Εκπαιδευτικών Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης
- Πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών»
- Γλωσσική Διδασκαλία και Τ.Π.Ε.
- Διγλωσσία VS Διμορφία (Bilingualism vs. Diglossia) - Οι θεωρητικές διχοτομήσεις και οι πρακτικές τους συνέπειες
- Διδασκαλία Γλώσσας μέσω Παραμυθιού
- Η Διδακτική της Γλώσσας ως Επιστημονικός Κλάδος της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
- Η Ανάπτυξη των Γλωσσικών Δεξιοτήτων
- Διαπιστωτικά Κριτήρια Ελληνομάθειας
- Διδακτικά Σενάρια

2.2 Ομάδα στόχος

Το παρόν Πιστοποιητικό της Vellum ενδείκνυται για την στοχευμένη αξιολόγηση:

- Ατόμων που επιθυμούν να εργαστούν ως διδάσκοντες της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας ή εργάζονται ήδη και επιθυμούν την προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη μέσα από τον εμπλουτισμό των γνώσεων, δεξιοτήτων και προσόντων τους μέσω της επιμόρφωσης.
- Εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού, νηπιαγωγών, νηπιοβρεφοκόμων, καθώς και άλλων ειδικών που εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία (Πτυχιούχοι: ΑΕΙ Παιδαγωγικών τμημάτων, Καθηγητικών σχολών, ΤΕΙ: Κοινωνικής Εργασίας, ΙΕΚ: Ειδικής Προσχολικής Αγωγής, ΙΕΚ: Προσχολικής αγωγής, δραστηριο-

τήτων δημιουργίας & έκφρασης, ΙΕΚ: Λογοτεχνική Μετάφραση Κειμένων & Διόρθωση, Επιμέ-
λεια Κειμένων).

- Αδιόριστων εκπαιδευτικών και επαγγελματιών αντίστοιχων ειδικοτήτων.
- Προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών αντίστοιχων ειδικοτήτων.
- Αποσπασμένων εκπαιδευτικών στο εξωτερικό με στόχο να διδάξουν την ελληνική γλώσσα και τον ελληνικό πολιτισμό.
- Ελλήνων εκπαιδευτικών που διαμένουν μόνιμα στο εξωτερικό και διδάσκουν εκεί την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη ή ξένη.
- Αλλοδαπών εκπαιδευτικών του εξωτερικού που αποφοίτησαν από ελληνικά πανεπιστήμια ή τμήματα ελληνικών σπουδών του εξωτερικού και διδάσκουν την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη ή ξένη.
- Διερχομένων.
- Αποφοίτων Τμημάτων Τουριστικών Επιχειρήσεων των ΑΤΕΙ της Ελλάδας.
- Όσων επιθυμούν να επιμορφωθούν σε θεωρητικά και πρακτικά θέματα διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας με στόχο τη δυναμική τους ένταξη σε προσφυγικές δομές και «Κέντρα φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο».

2.3 Δομή του Πιστοποιητικού

Το πιστοποιητικό αξιολογεί δεξιότητες σχετιζόμενες με την Διδακτική και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας, έτσι όπως αυτή ορίζεται και λειτουργεί στα πλαίσια του σχετικού Εθνικού νομοθετικού πλαισίου. Ειδικότερα, οι αξιολογούμενες δεξιότητες των υποψηφίων σχετίζονται με τα αντικείμενα των Αρχών της Επικοινωνιακής Προσέγγισης, των Γλωσσολογικών Θεωριών και Εφαρμογών τους στη Διδακτική της Γλώσσας, της Ιστορίας και Εξέλιξης της Ελληνικής Γλώσσας, της σχέσης Γλώσσας-Κοινωνίας-Επικοινωνίας, της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, της Εκπαιδευτικής και Διαπολιτισμικής Επάρκειας και Ετοιμότητας των Εκπαιδευτικών Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και της Γλωσσικής Διδασκαλίας με τη συμβολή των Τ.Π.Ε.. Επιπρόσθετα, οι αξιολογούμενες δεξιότητες των υποψηφίων σχετίζονται με τα αντικείμενα της Διγλωσσίας και Διμορφίας, της Διδασκαλίας της Γλώσσας μέσω Παραμυθιού, της Διδακτικής της Γλώσσας ως Επιστημονικός Κλάδος της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, της Ανάπτυξης των Γλωσσικών Δεξιοτήτων, των Διαπιστωτικών Κριτηρίων Ελληνομάθειας και διαφόρων Διδακτικών Σεναρίων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων.

Για την κτήση του Πιστοποιητικού ο υποψήφιος καλείται να εξεταστεί στη σχετικά αντικείμενα απαντώντας σε τριάντα (30) ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών. Η διάρκεια εξέτασης ορίζεται στα 45 λεπτά και το ποσοστό επιτυχίας σε 70%.

2.4 Υποψήφιοι με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Στις περιπτώσεις υποψηφίων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως κάποιες από αυτές αναφέρονται στο Ν.3699/2008 (ΦΕΚ199Α), η εξέταση διεξάγεται κατά περίπτωση όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει:

1. Να ενημερώσει έγκαιρα το εξεταστικό κέντρο, προκειμένου να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες προμήθειας του ειδικού εξοπλισμού που ενδεχομένως χρειαστεί, για τον δεύτερο επιτηρητή που θα πρέπει να ορισθεί, καθώς και για την εύρεση ή τον ορισμό του κατάλληλου ατόμου που θα λειτουργήσει ως βοηθός/γραφέας, ο οποίος δεν θα πρέπει να συμμετείχε σε οποιαδήποτε πιθανή εκπαιδευτική διαδικασία με τον υποψήφιο.

2. Να προσκομίσει βεβαίωση που χορηγείται με γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής ή από Κρατικό Νοσηλευτικό Ίδρυμα ή από το αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο, στην οποία πρέπει να αναγράφεται η πάθηση.

Συγκεκριμένα οι «μαθητές»:

α. που έχουν σοβαρά προβλήματα ακοής (κωφοί, βαρήκοοι) σε ποσοστό 67% και πάνω εξετάζονται κανονικά με την παρουσία ατόμου που γνωρίζει τη νοηματική γλώσσα για την παροχή οδηγιών και διευκρινήσεων προς τον εξεταζόμενο.

β. που έχουν αδυναμία αντίληψης των χρωμάτων, όλες οι ερωτήσεις που αφορούν σε χρώματα, αναφέρονται και ονομαστικά στο ζητούμενο χρώμα. Για την ορθή απάντηση στην αντίστοιχη ερώτηση, οι εξεταζόμενοι επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουν τις ετικέτες των χρωμάτων που εμφανίζονται στα αντίστοιχα μενού.

γ.1 που είναι τυφλοί, σύμφωνα με το ν.958/79 (ΦΕΚ 191 Α) ή έχουν ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67% ή είναι αμβλύωπες με ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67%, ή

γ.2 έχουν κινητική αναπηρία τουλάχιστον 67% μόνιμη ή προσωρινή που συνδέεται με τα άνω άκρα, ή

γ.3 πάσχουν από σπαστικότητα των άνω άκρων, ή

γ.4 πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή, ή

γ.5 παρουσιάζουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθρογραφία και

γ.6 παρουσιάζουν το φάσμα αυτισμού,

εξετάζονται με τη βοήθεια βοηθού/γραφέα. Ο βοηθός γραφέας διαβάζει τις ερωτήσεις και πληκτρολογεί τις απαντήσεις του εξεταζόμενου.

Σημείωση: Οι «μαθητές» της περίπτωσης γ.1, αν δεν έχουν εγκατεστημένο ειδικό λογισμικό (Screen magnification software), μπορούν να χρησιμοποιήσουν επίσης από τα Βοηθήματα των Windows τον Μεγεθυντικό φακό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

3.1.1 Εξεταστέα ύλη

Η εξεταστική ύλη έχει σχεδιαστεί με σκοπό να αξιολογήσει τις γνώσεις του υποψηφίου αναφορικά με την Διδακτική και Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας. Ειδικότερα, τα αξιολογούμενα αντικείμενα και οι σχετικές εξεταζόμενες δεξιότητες παρουσιάζονται παρακάτω.

1. Θεωρητικές και Μεθοδολογικές Αρχές της Επικοινωνιακής Προσέγγισης (ΕΠ)-Διδακτικές Εφαρμογές

- 1.1 Σύντομη Ιστορική Αναδρομή
- 1.2 Οι έννοιες «Γλωσσική Ικανότητα» και «Γλωσσική Επιτέλεση»
- 1.3 Αρχές Επικοινωνιακής Προσέγγισης: Έμφαση στην Ανάπτυξη Επικοινωνιακής Ετοιμότητας
- 1.4 Η Αντίληψη περί Μάθησης στην Επικοινωνιακή Προσέγγιση και την Παραδοσιακού Τύπου Προσέγγιση
- 1.5 Εμπλοκή και Ενεργητική Συμμετοχή Μαθητών
- 1.6 Ο Διαφορετικός/Διαφοροποιημένος ρόλος του Εκπαιδευτικού
- 1.7 Γλωσσικές Πράξεις
- 1.8 Επικοινωνιακή Προσέγγιση και Συμβούλιο της Ευρώπης
- 1.9 Η Υιοθέτηση της Επικοινωνιακής Προσέγγισης στην Ελλάδα
- 1.10 Οι συγγραφείς των ΑΠ και των διδακτικών βιβλίων
- 1.10 Κατηγοριοποίηση Επικοινωνιακών Διδακτικών Δραστηριοτήτων
- 1.11 Διδακτικές Εφαρμογές της Επικοινωνιακής Προσέγγισης
- 1.12 Η Διδασκαλία της Λειτουργικής Χρήσης της Γλώσσας-Προτάσεις Εφαρμογής

2. Γλωσσολογικές Θεωρίες και Εφαρμογές τους στη Διδακτική της Γλώσσας

- 2.1 Η Προϊστορία
- 2.2 Ιστορισμός και δομισμός
- 2.3 Ο ιστορισμός στη Γλωσσολογία και στη Διδασκαλία της γλώσσας
- 2.4 Το κίνημα του ιστορισμού για την Ελλάδα
- 2.5 Παραδοσιακή Μέθοδος (ΠΜ) Διδασκαλίας (Βασικές Αρχές, πού Στοχεύει, τι Επιδιώκει)
- 2.6 Οι προφορικές δραστηριότητες στην ΠΜ
- 2.7 Οι Γραπτές δραστηριότητες στην ΠΜ
- 2.8 Το διδακτικό υλικό στην ΠΜ
- 2.9 Δομισμός - F. de Saussure (1916) (20ός αιώνας)
- 2.10 Τα Δύο Κύρια Ρεύματα του Δομισμού
- 2.11 Η Δομιστική Προσέγγιση στη Διδασκαλία
- 2.12 Κοινωνιογλωσσολογία

- 2.13 Επαρκής ομιλητής
- 2.14 Βασικές αρχές της ΕΠ
- 2.15 Μέθοδος της ΕΓΔ
- 2.16 Η Συστημική Λειτουργική Προσέγγιση (ΣΛΓ) στην εκπαίδευση
- 2.17 Η Κειμενική Ικανότητα και η Παραγωγή Γραπτού Λόγου
- 2.18 Η Συλλογική Επαναδιατύπωση Γραπτού Κειμένου

3. Ιστορία και Εξέλιξη της Ελληνικής Γλώσσας

- 3.1 Γεωγραφική Κατανομή της Ελληνικής Γλώσσας
- 3.2 Περίοδοι της Ιστορίας της Ελληνικής Γλώσσας
- 3.3 Προέλληνες και Προελληνική Γλώσσα
- 3.4 Οι Ινδοευρωπαίοι και η Γλώσσα τους
- 3.5 Η Πρωτοελληνική
- 3.6 Η Γραφή της Ελληνικής: Συστήματα
- 3.7 Η Αρχαία Ελληνική
- 3.8 Γεωγραφικές Διάλεκτοι της Αρχαίας Ελληνικής
- 3.9 Λογοτεχνικές Διάλεκτοι της Αρχαίας Ελληνικής
- 3.10 Αλεξανδρινή (ή Ελληνιστική) Κοινή
- 3.11 Βασικά Χαρακτηριστικά της Αλεξανδρινής (ή Ελληνιστικής) Κοινής
- 3.12 Αττικισμός
- 3.13 Μεσαιωνική Ελληνική
- 3.14 Χαρακτηριστικά της Μεσαιωνικής Ελληνικής
- 3.15 Επιδράσεις της Ελληνικής Γλώσσας
- 3.16 Το Γλωσσικό Ζήτημα
- 3.17 Σύγχρονες Ελληνικές Γεωγραφικές Διάλεκτοι
- 3.18 Η Καθιέρωση της Κοινής Νέας Ελληνικής

4. Γλώσσα-Κοινωνία-Επικοινωνία

- 4.1 Γλωσσικές Προκαταλήψεις
- 4.2 Ορισμοί της Γλώσσας
- 4.3 Ορισμός της Γλώσσας και Διδασκαλία
- 4.4 Saussure και Chomsky
- 4.5 Κοινωνιογλωσσολόγοι
- 4.6 Σκοπός Γλωσσικής Διδασκαλίας
- 4.7 Η Νέα Ελληνική: Βασικά Χαρακτηριστικά
- 4.8 Η Λέξη
- 4.9 Η Κλίση

- 4.10 Το Γραμματικό Γένος
- 4.11 Ο Αριθμός
- 4.12 Το Πρόσωπο
- 4.13 Το Ποιόν Ενέργειας
- 4.14 Η Συμφωνία
- 4.15 Συνηθισμένα Μορφοσυντακτικά Λάθη των μη Ελληνόγλωσσων Μαθητών
- 4.16 Το Λεξιλόγιο και η Σημασιολογία της Νέας Ελληνικής
- 4.17 Η Προφορά και η Γραφή της Νέας Ελληνικής
- 4.18 Το Λεξιλόγιο και η Σημασιολογία της Νέας Ελληνικής

5. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Διδασκαλία Γλώσσας

- 5.1 Μητρική Γλώσσα
- 5.2 Δεύτερη Γλώσσα
- 5.3 Ξένη Γλώσσα
- 5.4 Παράγοντες Επίδρασης: Ψυχολογικοί
- 5.5 Κοινωνικοί και Πολιτισμικοί Παράγοντες
- 5.6 Διγλωσσία
- 5.7 Μορφές Διγλωσσίας
- 5.8 Πολυγλωσσία
- 5.9 Αποδέκτες της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης
- 5.10 Βασικές Μεθοδολογικές Αρχές
- 5.11 Κατανόηση Προφορικού Λόγου
- 5.12 Παραγωγή Προφορικού Λόγου
- 5.13 Κατανόηση Γραπτού Λόγου
- 5.14 Παραγωγή Γραπτού Λόγου
- 5.15 Μέθοδοι Διδασκαλίας
- 5.16 Τεχνικές και Μέσα Διδασκαλίας

6. Η Ελληνική ως 2η Γλώσσα - Παρουσίαση Εκπαιδευτικού Υλικού Μιλώ και Γράφω Ελληνικά

- 6.1 Βασικές Επιδιώξεις
- 6.2 Στόχοι
- 6.3 Διδακτικό Σενάριο: Αφόρμηση
- 6.4 Διδακτικό Σενάριο: Κατανόηση Προφορικού Λόγου
- 6.5 Διδακτικό Σενάριο: Κατανόηση Γραπτού Κειμένου
- 6.6 Διδακτικό Σενάριο: Παραγωγή Προφορικού Λόγου
- 6.7 Διδακτικό Σενάριο: Παραγωγή Γραπτού Λόγου
- 6.8 Προφορικές Γλωσσικές Δραστηριότητες για την Α και Β Τάξη των Μειονοτικών Σχολείων

- 6.9 Θέμα: Ψιλικατζίδικο (ή Περίπτερο για Χωριά)
- 6.10 Τίτλος: Οι μήνες του Καλοκαιριού
- 6.11 Τίτλος: Συγκρίνω
- 6.12 Τίτλος: Ο Ήλιος
- 6.13 Τίτλος: Τα Γράμματα και οι Λέξεις
- 6.14 Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού Α-Μιλώ και γράφω Ελληνικά
- 6.15 Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού Β-Μιλώ και γράφω Ελληνικά
- 6.16 Μιλώ και γράφω Ελληνικά Γ

7. Εκπαιδευτική και Διαπολιτισμική Επάρκεια και Ετοιμότητα των Εκπαιδευτικών Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης

- 7.1 Η Σύγχυση Σχετικά με την Επάρκεια και Ετοιμότητα
- 7.2 Ο Όρος «Επάρκεια»
- 7.3 Ο Όρος «Ετοιμότητα»
- 7.4 Εκπαιδευτική Επάρκεια
- 7.5 Διδακτική Επάρκεια των Εκπαιδευτικών
- 7.6 Ερευνητικά Αποτελέσματα Εκπαιδευτικής Επάρκειας
- 7.7 Απόκτηση ή Βελτίωση της Εκπαιδευτικής Επάρκειας των Εν Ενεργεία Εκπαιδευτικών
- 7.8 Εκπαιδευτική Ετοιμότητα
- 7.9 Ερευνητικά Αποτελέσματα Εκπαιδευτικής Ετοιμότητας
- 7.10 Απόκτηση ή Βελτίωση της Εκπαιδευτικής Ετοιμότητας των Εν Ενεργεία Εκπαιδευτικών
- 7.11 Διαπολιτισμική Επάρκεια
- 7.12 Ερευνητικά Αποτελέσματα Διαπολιτισμικής Επάρκειας
- 7.13 Απόκτηση ή Βελτίωση της Διαπολιτισμικής Επάρκειας των Εν Ενεργεία Εκπαιδευτικών
- 7.14 Διαπολιτισμική Ετοιμότητα
- 7.15 Ερευνητικά Αποτελέσματα Διαπολιτισμικής Ετοιμότητας
- 7.16 Απόκτηση της Διαπολιτισμικής Επάρκειας των Εν Ενεργεία Εκπαιδευτικών για το Εσωτερικό
- 7.17 Απόκτηση της Διαπολιτισμικής Επάρκειας των Εν Ενεργεία Εκπαιδευτικών για το Εξωτερικό
- 7.18 Γιατί είναι σημαντικό το εκπαιδευτικό υλικό
- 7.19 Παράμετροι συγγραφής διδακτικού υλικού της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης
- 7.20 Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Διαπολιτισμικού Υλικού

8. Πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών»

- 8.1 Γλωσσικό Διδακτικό Υλικό για την Ελληνική Γλώσσα ως Ξένη
- 8.2 Σειρά «Μαργαρίτα»
- 8.3 Κριτήρια για τη Διαμόρφωση Γλωσσικού Υλικού (Γενικά και Ειδικά Κριτήρια)

8.4 Ανάπτυξη των Επιπέδων Γλωσσομάθειας σε Συνδυασμό με την Ελληνομάθεια των Ελλήνων της Διασποράς

8.5 Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Γλωσσών/Common European Framework

8.6 Επικοινωνιακές Καταστάσεις - Γλωσσικές Λειτουργίες

8.7 Γλωσσικές Λειτουργίες - Γραμματική (Μορφολογία- Σύνταξη)

8.8 Ιδιαιτερότητες - Προβλήματα της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης/Ξένης

8.9 Γεωγραφικές και Κοινωνικές Διάλεκτοι

8.10 Τύποι μη Λεκτικής Επικοινωνίας

9. Γλωσσική Διδασκαλία και Τ.Π.Ε

9.1 Σκοπός της Γλωσσικής Διδασκαλίας μέσω των Τ.Π.Ε

9.2 Στόχοι της Γλωσσικής Διδασκαλίας μέσω των Τ.Π.Ε

9.3 Δεδομένα για τη Διδασκαλία της Γλώσσας και τις ΤΠΕ

9.4 Συνέπειες Μετακίνησης από την Αντιμετώπιση της Γλώσσας ως Αντικείμενο στην Κοινωνική της Χρήση

9.5 Οι Επιστημονικές Εξελίξεις

9.6 Αφαιρετική Διδασκαλία των Γλωσσικών Μαθημάτων

9.7 Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής και ΤΠΕ

9.8 Συνέπειες για τη Διδακτική Αξιοποίηση των ΤΠΕ

9.9 Στοιχεία Διδακτικής Αξιοποίησης των ΤΠΕ

9.10 Ψηφιακά Περιβάλλοντα Παιδαγωγικώς Αξιοποιήσιμα

10. Διγλωσσία VS Διμορφία (Bilingualism vs. Diglossia) - Οι θεωρητικές διχοτομήσεις και οι πρακτικές τους συνέπειες

10.1 Bilingualism (Διγλωσσία): Ενωσιολογικές Προσεγγίσεις

10.2 Diglossia (Διμορφία): Ενωσιολογικές Προσεγγίσεις

10.3 Γλώσσα, Γλώσσες & Διγλωσσία: μία Αλληλοτροφοδοτούμενη Σχέση

10.4 Εναλλαγή Κωδίκων

10.5 Η Γλώσσα του Σχολείου και η Γλώσσα στην Καθημερινότητα

10.6 Η Διγλωσσία στη Σχολική Τάξη

10.7 Δίγλωσση Εκπαίδευση

10.8 Κυρίαρχα μοντέλα

10.9 Η περίπτωση της Ελλάδας

10.10 Το Ελληνικό Δημόσιο Σχολείο

10.11 Γλώσσες στο Ελληνικό Σχολείο

10.12 Η Ελληνική και οι Μαθητές – Ομιλητές

10.13 Οι Ξένες Γλώσσες και οι Μαθητές – Ομιλητές

10.14 Γλώσσες στον Κόσμο

10.15 Διγλωσσία και Μάθηση - Οι Αντίπαλες και οι Συμπληρωματικές Υποθέσεις

10.16 Προτάσεις Εκπαιδευτικών Παρεμβάσεων

11. Διδασκαλία Γλώσσας μέσω Παραμυθιού

11.1 Το Παραμύθι στη Διδακτική της Γλώσσας

11.2 Η Ταυτότητα του Παραμυθιού που Επιλέξαμε

11.3 Οι Λόγοι που Καθόρισαν την Επιλογή του

11.4 Δραστηριότητες (1 – 10)

11.5 Η Κουλτούρα στην Αίθουσα Διδασκαλίας μιας Ξένης Γλώσσας. Η Περίπτωση της Νέας Ελληνι-
κής

11.6 Πολιτισμός: Ενωσιολογικές Προσεγγίσεις

11.7 Κουλτούρα: Ενωσιολογικές Προσεγγίσεις

11.8 Η Κουλτούρα ως Πολιτισμική Γνώση

11.9 Η Σχέση Γλώσσας και Κουλτούρας

11.10 Η Διεθνής και Διαπολιτισμική Κατανόηση

11.11 Δυσκολίες της Νέας Γλωσσικής Συμπεριφοράς

11.12 Οι Δεξιότητες Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας

11.13 Η Ελληνική Γλώσσα ως Πρώτη, Δεύτερη, Ξένη - Προβληματισμοί

12. Η Διδακτική της Γλώσσας ως Επιστημονικός Κλάδος της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας

12.1 Η Προϊστορία της Διδακτικής της Γλώσσας

12.2 Η Ιστορία της Διδακτικής της Γλώσσας

12.3 Τα Χαρακτηριστικά της ΠΜ

12.4 Διδακτική της Γλώσσας και Γλωσσολογία

12.5 Η Μετάβαση από τη Γλωσσική Θεωρία στη Διδακτική Πράξη και τα Στάδια Συγκρότησης των
Μοντέλων Γλωσσικής Διδασκαλίας

12.6 Η Θεωρία

12.7 Ο Διδακτικός Σχεδιασμός

12.8 Οι Εφαρμογές στην Τάξη

12.9 Γενικές διαπιστώσεις-Συμπεράσματα

12.10 Η Αλληλεπίδραση Γλώσσας και Περιβάλλοντος

12.11 Πρώτος και Δεύτερος Κώδικας Επικοινωνίας

12.12 Οι Στρατηγικές Εκμάθησης του Δεύτερου Κώδικα Επικοινωνίας και οι Τεχνικές Ανάπτυξής
τους

12.13 Η Ποικιλία Λαϊκό-λόγιο και η Διδακτική Αντιμετώπισή της στον Τομέα της ΝΕ ως Δεύτερης -
Ξένης γλώσσας

13. Η Ανάπτυξη των Γλωσσικών Δεξιοτήτων

- 13.1 Η Ανάπτυξη των Γλωσσικών Δεξιοτήτων - Ανάγνωση και Γραφή
- 13.2 Τα Χαρακτηριστικά του Γραπτού Λόγου
- 13.3 Η Ανάγνωση (Αν): Έννοια, Στόχος και Χαρακτηριστικά
- 13.4 Στρατηγικές και Φάσεις Διδασκαλίας της Ανάγνωσης
- 13.5 Η Γραφή (Γ): Έννοια, Στόχος και Χαρακτηριστικά των Γραπτών Κειμένων
- 13.6 Μορφές και Τεχνικές της Διδασκαλίας της Γραφής
- 13.7 Η Ανάπτυξη των Γλωσσικών Δεξιοτήτων - Ακρόαση και Ομιλία
- 13.8 Η Ακρόαση (Α): Έννοια, Μορφές και Χαρακτηριστικά
- 13.9 Οι Στρατηγικές και οι Φάσεις Διδασκαλίας της Ακρόασης
- 13.10 Η Ομιλία: Η Έννοια, οι Διαδικασίες και τα Προβλήματα
- 13.11 Η Ομιλία: Γλωσσικές Δραστηριότητες και Στρατηγικές Διδασκαλίας
- 13.12 Η Διδασκαλία του Γλωσσικού Συστήματος - Η Γραμματική
- 13.13 Η Διδασκαλία του Γλωσσικού Συστήματος - Το Λεξιλόγιο και ο Ρόλος των Συνεκφορών
- 13.14 Το Βασικό Λεξιλόγιο (ΒΛ): Η Έννοια, ο Εντοπισμός και η Διδακτική Αξιοποίησή του

14. Διαπιστωτικά Κριτήρια Ελληνομάθειας

- 14.1 Τα Διαπιστωτικά Κριτήρια ελληνομάθειας – Επίπεδα
- 14.2 Πρώτο Επίπεδο (A1)
- 14.3 Δεύτερο Επίπεδο (A2)
- 14.4 Τρίτο Επίπεδο (B1)
- 14.5 Αξιολόγηση
- 14.6 Ενδεικτικές Θεματικές Περιοχές/Ενότητες
- 14.7 Γενικά κριτήρια
- 14.8 Ειδικά κριτήρια
- 14.9 Ά Επίπεδο - Κοινωνικοπολιτισμικοί Στόχοι
- 14.10 Προφορικός Λόγος: Ακούω - Καταλαβαίνω - Απαντώ
- 14.11 Μέσα Υλοποίησης Στόχων
- 14.12 Λεκτικές Πράξεις
- 14.13 Γραμματική (Μορφολογία / Σύνταξη)
- 14.14 Κλίμακα Αξιολόγησης
- 14.15 Αξιολόγηση: Αποτίμηση (evaluation) - Μέτρηση (measurement) - Γλωσσική Δοκιμασία / Τεστ (test) - Επίδοση ↔ Γλωσσική Ικανότητα / Επάρκεια
- 14.16 Μικροδιδασκαλία για την Ελληνική Γλώσσα ως Δεύτερη ή Ξένη
- 14.17 Διδακτικά Σενάρια
- 14.18 Διδακτικό Σενάριο «Πάμε για ψώνια»
- 14.19 Το Διδακτικό Σενάριο στη Διδασκαλία της Ελληνικής

15. Διαπιστωτικά Κριτήρια Ελληνομάθειας

15.1 Διδακτικό Σενάριο «Πάμε για ψώνια»

15.2 Το Διδακτικό Σενάριο στη Διδασκαλία της Ελληνικής

4. Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Ahmad, T., Zainal, Z., & Rajab, A. (2019). A conceptual review of the role of teaching and learning of second language through literature and communicative approach. *Open Journal of Science and Technology* 2(2), 6-10. <https://doi.org/10.31580/ojst.v2i2.913>
- Γεωργογιάννης, Π. (2009). *Εκπαιδευτική, διαπολιτισμική, επάρκεια και ετοιμότητα των εκπαιδευτικών: Βηματισμοί για μια αλλαγή στην εκπαίδευση* (1ος Τόμος). Πάτρα: Τυροcenter.
- Γκόβαρης, Χ. (2005). Επιμ. Διαπολιτισμική παιδαγωγική: Σχέσεις αναγνώρισης στο πολυπολιτισμικό σχολείο. Στο Α. Α. Rentini, *Διαπολιτισμικό εργαστήριο: Υποδοχή, επικοινωνία και αλληλεπίδραση σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον* (σσ. 9-24). Αθήνα: Ατραπός.
- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the theory of syntax*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Θώμου, Π., Χατζηδάκη, Α., & Στύλου, Γ. (2009). Τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα και η διδασκαλία του λεξιλογίου: Θεωρητικές αρχές και ενδεικτική εφαρμογή. Στο *Πρακτικά 3ου Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Αθήνα, 22-23 Οκτωβρίου 2004* (σσ. 225-241). Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Ιορδανίδου, Α., & Σφυρόερα, Μ. (2007). *Η επικοινωνιακή προσέγγιση του γλωσσικού μαθήματος. Κλειδιά και Αντικλειδιά*. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Πανεπιστήμιο Αθηνών. <https://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/2875/889.pdf>
- Καντζέλη, Β. (2018). *Η διάκριση μεταξύ του γλωσσικού και του ορθογραφικού λάθους στον λόγο των φυσικών ομιλητών της Ελληνικής. Μια θεωρητική σύνθεση* (Μεταπτυχιακή εργασία). Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ). (χ.χ.). *Επικοινωνιακή προσέγγιση*. Στο Πιστοποίηση ελληνομάθειας: Υποστήριξη και ποιοτική ανάδειξη της διδασκαλίας /εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης /δεύτερης γλώσσας. http://www.greek-language.gr/certification/files/document/teach_content/28/ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.pdf
- Κωφίδου, Χ. (2023). Θεωρίες, αρχές και μέθοδοι διδασκαλίας μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας. *i-Teacher*, 36, 65-75.
- Κωφίδου, Χ. (2023). Η συμβολή του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού στη δημιουργία ενός ευνοϊκού σχολικού κλίματος. *i-Teacher*, 36, 119-131.
- Μαστροθανάσης, Κ., Γελαδάρη, Α. (2009). Η επικοινωνιακή μέθοδος διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας. Στο Π. Γεωργογιάννης (Επιμ.), *Πρακτικά 12^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση - Μετανάστευση - Διαχείριση Συγκρούσεων και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας, 19-21 Ιουνίου 2009* (165-172). Πάτρα. Κέντρο Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Πατρών.
- Μήτσης, Ν. (2004). *Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (1822-1993)*. Αθήνα: Gutenberg.

- Μήτσης, Ν. (2004). *Στοιχειώδεις αρχές και μέθοδοι της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας. Εισαγωγή στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μήτσης, Ν. (2015). *Γραμματική και επικοινωνία: Η γραμματική ως θεωρία και πρακτική στο πλαίσιο της επικοινωνιακής προσέγγισης της γλώσσας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μπασλής Γ. Ν. (2006). *Εισαγωγή στη διδασκαλία της γλώσσας, μια σύγχρονη ολιστική & επικοινωνιακή προσέγγιση*. Αθήνα: Νεφέλη.
- Παναγιωτίδου, Β. (2008). Θεωρητικό μέρος: Κατανόηση προφορικού λόγου. Στο Α. Ψάλτου-Joyce (συντ.) *Στρατηγικές μάθησης και διδακτικές προτάσεις. Ολοκληρωμένες προτάσεις διδασκαλίας των τεσσάρων δεξιοτήτων για την ελληνική ως ξένη/ δεύτερη γλώσσα* [ηλεκτρονική έκδοση]. http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/foreign/education/proposals/01a.html
- Στεφανίδου, Ι., & Κωφίδου, Χ. (2023). Η αξιοποίηση του πολιτισμικού κεφαλαίου προσφύγων μαθητών. *Νέος Παιδαγωγός online*, 35, 224-243.
- Στεφανίδου, Ι., & Κωφίδου, Χ. (2023). Αποτύπωση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων απέναντι στον έτερο. *Νέος Παιδαγωγός online*, 35, 212-223.
- Συμβούλιο της Ευρώπης (2001). *Κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη γλώσσα: Εκμάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση*. Συμβούλιο για την Πολιτιστική Συνεργασία - Επιτροπή Παιδείας - Τμήμα Σύγχρονων Γλωσσών, Στρασβούργο.
- Τσοκαλίδου, Ρ. (2004). *Το πρώτο μου βιβλίο για τη διγλωσσία*. Θεσσαλονίκη: Μπαρμπουνάκης.
- Χοστελίδου, Μ. (2019). *Η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας: Κριτική ανάλυση διδακτικών εγχειριδίων* (Μεταπτυχιακή εργασία). Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Χατζηλουκά-Μαυρή, Ει. (2010). *Από την επικοινωνιακή-κειμενοκεντρική προσέγγιση στην παιδαγωγική του κριτικού γραμματισμού (ή η διδασκαλία του γραπτού λόγου στο δημοτικό σχολείο σήμερα): Η περίπτωση της Κύπρου*. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 16, 114-130. <http://www.pischools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos16/114-130.pdf>
- Χατζησαββίδης, Σ. (2005) Από την παιδαγωγική του γραμματισμού στους πολυγραμματισμούς: Νέες τάσεις, διαστάσεις και προοπτικές στη διδασκαλία της γλώσσας. Στο Κ. Μπαλάσκας, & Κ. Αγγελάκος (επιμ.), *Γλώσσα και λογοτεχνία στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση* (σσ. 39-52). Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Χουντάλου Γ. (2019). *Οι διδακτικές στρατηγικές των εκπαιδευτικών Τμημάτων Υποδοχής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας* (Μεταπτυχιακή εργασία). Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.